

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

یادداشت اقتصادی؛

پیش‌بینی مناسب‌ترین بازار

برای سرمایه‌گذاری در شش ماه دوم سال ۱۳۹۹

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: محمود نانکلی

بسمتعالی

این روزها ذهن افراد زیادی با توجه به نوسان شدید شاخص بورس، افزایش نرخ ارز و طلا، خودرو، مسکن و ارزهای دیجیتال و ... درگیر این موضوع است که با توجه به نوسانات شدید قیمتی در بازارهای مالی مختلف که در شش ماهه اول سال اتفاق افتاده است، در ادامه و در شش ماهه دوم سال چگونه می‌توان ارزش دارایی‌های خود را حفظ کرد. قطعاً بهترین روش حفظ ارزش دارایی‌ها، سرمایه‌گذاری است. اما بهترین سرمایه‌گذاری کدام است و در کجا سرمایه‌گذاری کنیم که بتوانیم بازده دهی مناسب کسب کنیم. معمولاً افراد برای حفظ ارزش دارایی‌هایشان اقدام به سرمایه‌گذاری در یکی از این بازارها؛ سپرده بانکی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، بورس، دلار، طلا، ارزهای دیجیتال و مسکن می‌کنند. لذا در این تحقیق هر یک از این بازارها را در بازه زمانی شش ماهه اول سال مورد بررسی قرار گرفت تا مشخص شود در ۶ ماه اول امسال سرمایه‌گذاری در کدام یک از این بازارها سود بیشتری داشته است و بهترین سرمایه‌گذاری در ۶ ماه دوم سال ۹۹ کدامند؟ بنابر این تلاش می‌شود با نگاهی به وضعیت سرمایه‌گذاری‌ها در ۶ ماه اول امسال به بررسی میان بازدهی سرمایه‌گذاری در ۷ بازار اصلی پرداخته شود. ۷ بازار سرمایه‌گذاری اصلی شامل حساب‌های سپرده بانکی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، بورس، دلار، طلا، ارز دیجیتال و مسکن است که در ادامه وضعیت هر یک از این بازارها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.^۱

<p>سالیان سال است که سپرده‌گذاری در بانک‌ها یکی از معمول‌ترین و متداول‌ترین روش سرمایه‌گذاری است. زیرا سپرده‌گذاری در بانک‌ها یکی از کم‌بازده‌ترین سرمایه‌گذاری‌ها و البته از کم‌ریسک‌ترین و مطمئن‌ترین حالت ممکن نیز است و اصولاً سپرده‌گذاری در بانک گزینه نخست سرمایه‌گذاران ریسک‌گریز است. با در نظر گرفتن میانگین نرخ سود ۱۸ درصد برای حساب‌ها و سپرده‌های بانکی، یک سرمایه‌گذار در شش ماه نخست سال ۹۹ می‌توانسته به سود ۹ درصدی برسد. این مقدار معادل ۹۰ هزار تومان به ازای هر یک میلیون تومان سرمایه‌گذاری در ۶ ماه اخیر بوده است. بازده دهی یک میلیون تومن پس از شش ماه سپرده‌گذاری در بانک، یک میلیون و نود هزار تومان شده است.</p>	<p>حساب‌های سپرده بانکی؛</p>
<p>در بیشتر کشورها، بورس به عنوان یکی از مهم‌ترین بازارهای ممکن برای سرمایه‌گذاری شناخته شده است؛ در نتیجه رونق این بازار نشان دهنده رونق اقتصاد این کشورهاست. طی سال‌های اخیر، بورس ایران هم به مرور به کانون توجه عموم مردم نزدیک شده است. این موضوع با افزایش تعداد فعالان این بازار و تزریق نقدینگی توسط آن‌ها مشخص شده است. اما بورس در سال ۹۹ با اتفاقات زیادی روبه‌رو شد که هر کدام به تنهایی تأثیرات زیادی در این بازار گذاشتند. آزادسازی سهام عدالت و قابلیت فروش ۶۰ درصد از این سهام تا پایان مردادماه، فروش سهام دولت از طریق صندوق دارایی‌کم و پذیره نویسی پالایشی یکم (دارا دوم) و عرضه اولیه‌های پر تعداد از مهم‌ترین اخبار امسال بوده است. شاخص کل بورس، در سال ۹۹ بیشتر تحت تأثیر سهام شرکت‌های بزرگ بود و هم راستا با این شرکت‌ها صعود بسیار قدرتمندی را تجربه کرد. این شاخص تا اواسط مردادماه، رشدی حدوداً ۳۱۶ درصدی را تجربه کرد و سپس با اصلاح رو به رو شد و در نهایت تا پایان شهریورماه به بازدهی</p>	<p>بورس؛</p>

^۱ - اطلاعات آماری این یادداشت از سایت شبکه اطلاع‌رسانی ارز و طلا، مرکز پردازش اطلاعات مالی شرکت بورس تهران و ... بهره گرفته شده است.

۲۰۰ درصدی نسبت به ابتدای سال ۹۹ رسید. در این شرایط در صورتی که یک سرمایه گذار سبدی از سهام با ترکیبی مشابه این شاخص تهیه کرده بود، با سرمایه گذاری یک میلیون تومانی به سود دو میلیون تومانی می‌رسید.

در حال حاضر شاخص کل در پایان معاملات آخرین روز کاری شش ماه اول سال با افت ۳,۴۵ درصدی نسبت به روز قبل در محدوده یک میلیون و ۵۹۵ هزار واحد (محدوده یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد) قرار گرفت. به اعتقاد کارشناسان اگر روند اصلاحی شاخص تمام شود، می‌توان به صعود مجدد آن در اولین قدم، تا محدوده ۱۹۰۰-۲۱۰۰ هزار واحد امیدوار بود. البته در صورت ایجاد فشار فروش و از دست رفتن این حمایت در روزهای آینده، ادامه اصلاح تا محدوده ۱۵۰۰ هزار واحد هم، دور از انتظار نیست؛ به نظر می‌رسد افزایش ضریب نفوذ مردم در بازار بورس در ماه‌های گذشته، موجب شده است که واکنش‌ها به اخبار بیش از پیش هیجانی شود و همین موضوع، عاملی شده است برای فروش‌های سنگین. با این وجود همچنان بسیاری از کارشناسان بر این باورند که بازگشت بازار از این جریان به زودی اتفاق خواهد افتاد، چرا که تحریم‌های جدید عملاً تأثیری بر اقتصاد کشور نخواهند داشت و تمام تحریم‌ها پیش از این نیز اجرا شده است.

در خصوص بورس باید به این نکته اشاره کرد که روند همه‌ی سهام به یک شکل نیست. به عنوان مثال در این بازه شش ماهه، به خصوص تا قبل از آغاز روند اصلاحی شاخص، برخی از سهام تا نزدیک ۱۰۰۰ درصد رشد کرده‌اند و برخی دیگر تنها یکی دو درصد. به همین دلیل مقدار بازدهی بورس به سبب سهام هر فرد بستگی دارد. براساس بازدهی حدود ۲۰۰ درصدی شاخص کل در شش ماه اول سال؛ در میان گروه‌های صنعتی، صنایعی چون خودروسازی و قطعات، شرکت‌های چندرشته‌ای و فرآورده‌های نفتی به ترتیب با ۱۸۲,۵، ۱۷۳,۸ و ۱۶۷ درصد بیشترین بازدهی را تا قبل از آغاز روند اصلاحی شاخص داشته‌اند و این در حالی است که گروه انبوه‌سازی نیز دیگر گروهی بوده که بیش از ۱۵۰ درصد بازدهی را توانسته به ثبت برساند. در میان گروه‌های پرتقاضا و بزرگ بازار سهام، گروه دارویی یکی از صنایعی است که به نظر می‌رسد پس از عملکرد فوق‌العاده در سه ماهه پایانی سال گذشته در ۶ ماه نخست امسال از سایر گروه‌ها جامانده و تنها ۶۲ درصد بازدهی را در ۶ ماه نخست سال به ثبت رسانده که از شاخص کل هم‌وزن نیز بسیار کمتر بوده است. لذا بازدهی سهام برای افراد متفاوت بوده و بستگی به نوع سبب سهام آنان داشته است؛ اما چنانچه فردی با مشاوره و در نقاط جذاب قیمتی سهام ورود کرده باشد می‌توان گفت حتی با اصلاح بیش از ۶۰ درصدی شاخص کل بیشتر این افراد از سود دارند ضرر نمی‌دهند نه اصل سرمایه.

این روزها که بازار بورس و اخبار مربوط به آن داغ شده است، افراد زیادی خواستار بهرمندی از آن هستند. بهترین گزینه برای تازه واردان و کسانی که وقت و دانش کافی برای سرمایه‌گذاری را ندارند، استفاده از همین صندوق‌های سرمایه‌گذاری است. صندوق‌های سرمایه‌گذاری با توجه به نوع سرمایه‌گذاری، ریسک و نوع خرید و فروش به دسته‌های متنوعی تقسیم می‌شوند که عبارتند از: صندوق سرمایه‌گذاری درآمد ثابت؛ یکی از انواع صندوق‌ها، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت هستند. این دسته از صندوق‌ها بین ۷۵ تا ۹۵ درصد از سرمایه خود را به سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت اختصاص می‌دهند. این صندوق‌ها با توجه به سرمایه‌گذاری باقیمانده دارای صندوق در بورس، ریسک کمی دارند و معمولاً سودشان هم دچار تغییرات اندکی می‌شود.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری؛

<p>به همین علت سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها جذابیت بیشتری نسبت به سپرده‌گذاری در بانک دارد. براساس اطلاعات مرکز پردازش اطلاعات مالی ایران شرکت مدیریت فناوری بورس تهران از عملکرد صندوق‌ها، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت، میانگین بازدهی آنها ۲۵,۶۶ صدم درصد بوده که از این میان ۸ صندوق برتر نیز حدود ۴۰ درصد بازدهی داشته‌اند؛ در نتیجه سرمایه‌گذاری یک میلیون تومانی در این مجموعه به صورت میانگین سودی نزدیک به ۴۰۰ هزار تومان داشته است. جالب است بدانید این بازدهی معادل میانگین بازدهی صندوق‌های درآمد ثابت در کل سال ۹۸ بوده است.</p>	
<p>این دسته از صندوق‌ها با اختصاص ۴۰ تا ۶۰ درصدی دارایی‌های خود به سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری باقیمانده دارایی در بورس، ریسک سرمایه‌گذاری را کنترل می‌کنند و بازدهی را افزایش می‌دهند. این صندوق‌ها بهترین پیشنهاد برای افرادی با درجه ریسک پذیری متوسط هستند. در این صندوق‌های مختلط میانگین بازدهی حدوداً ۱۱۵,۷۷ صدم درصد بوده است که در نتیجه با سرمایه‌گذاری یک میلیون تومانی در این مجموعه به طور میانگین یک میلیون و یکصد و پنجاه هزار تومان در ۶ ماه نخست امسال سود داشته است.</p>	<p>صندوق سرمایه گذاری مختلط؛</p>
<p>صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهام، پر ریسک‌ترین و در عین حال پر بازده‌ترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند. این صندوق‌ها حداقل ۲۰ درصد از دارایی‌های خود را در بورس سرمایه‌گذاری می‌کنند که در نتیجه بازدهی آن‌ها وابستگی زیادی به شرایط بازار بورس دارد. صندوق‌های سرمایه‌گذاری در سهام به طور میانگین ۳ درصد بازدهی هفتگی و منفی ۵ درصد ماهیانه و میانگین سه ماهه ۱۶,۲۵ درصد بازدهی داشته‌اند در شش ماه نخست به طور میانگین ۱۴۷,۱۱ صدم درصد بازدهی داشته‌اند که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۳۳۰ درصد بازدهی داشته‌اند. این بازدهی به این معناست که سرمایه‌گذاری در این مجموعه به طور میانگین به ازای هر یک میلیون تومان، حدود یک میلیون و چهارصد و هفتاد هزار تومان سود کسب کرده است. براساس عملکرد و بازدهی این صندوق‌ها، با توجه به وضعیت بازار بورس و رشد خوبی که در چهارماه ابتدایی امسال اتفاق افتاد، اکثر صندوق‌های سرمایه‌گذاری به سودهای بالایی رسیده‌اند. اگر این‌طور در نظر بگیریم که سرمایه‌گذار به منظور مدیریت و کاهش ریسک، سرمایه خود را به صورت مساوی بین هر سه نوع صندوق تقسیم کرده باشد، میانگین بازدهی در این صندوق سرمایه‌گذاری حدود ۱۰۶ درصد بوده است.</p>	<p>صندوق سرمایه گذاری در سهام؛</p>
<p>طلا و سکه همواره به عنوان یک کالای امن برای سرمایه‌گذاری شناخته شده و این سرمایه‌گذاری به روش‌های مختلف از خرید انواع سکه گرفته تا طلای آبشده و کارکرده (مستعمل) انجام می‌شود. با توجه به این‌که در ایران قیمت طلا و مشتقات آن توسط دو عامل اصلی یعنی قیمت جهانی طلا و قیمت دلار تعیین می‌شود، برای بررسی روند تغییرات این فلز گرانبها باید به این دو مرجع مراجعه کرد.</p> <p>طلا در ابتدای سال ۹۹ در محدوده ۱۶۲۰ دلار به ازای هر انس در حال داد و ستد بود اما با توجه به اثرات اقتصادی مربوط به فراگیری کرونا در اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا، تقاضا برای این فلز گرانبها افزایش یافت. نهایتاً تا اواخر تیرماه، قیمت طلا از سقف تاریخی خود، که مربوط</p>	<p>طلا و سکه؛</p>

<p>به سپتامبر ۲۰۱۱ بود عبور کرد و تا حدود ۲۰۷۵ دلار اوج گرفت. با وجود نوسانات قیمتی طلا و رشد قیمت دلار، قیمت طلای داخلی افت چندانی نداشته است تا جایی که در حال حاضر قیمت داخلی طلا در محدوده سقف تاریخی خود قرار دارد. بر این اساس هر گرم طلای ۱۸ عیار از ابتدای سال ۹۹ تا پایان شهریور ماه تقریباً ۱۱۳ درصد رشد کرده است. با توجه به این مقادیر، سرمایه گذاران به ازای اختصاص هر یک میلیون تومان به خرید طلا در ابتدای امسال، به سودی یک میلیون و یکصد و سیزده هزار تومانی دست یافته‌اند.</p>	
<p>دلار به عنوان یکی از مهمترین ارزهای بین‌المللی و ارز مرجع برای داد و ستد بین اکثر کشورها شناخته می‌شود. با توجه به شرایط و تورم موجود، افراد زیادی تمایل دارند تا با تبدیل پول خود به دلار، از دارایی‌شان محافظت کنند. افزایش قیمت داخلی این ارز برای دارندگان آن سود خوبی به دنبال داشته است. در سال ۹۹ دولت تصمیم‌های زیادی در جهت جلوگیری از ورود نقدینگی به این بازار و ایجاد ثبات در قیمت آن انجام داده است که اکثر این تصمیم‌ها از طریق بانک مرکزی و سیاست‌های پولی آن‌ها در حال پیگیری است. شاخص جهانی دلار که نسبت قیمت این ارز را به سایر ارزهای مطرح جهان نشان می‌دهد در حال حاضر در یک محدوده حمایتی بسیار مهم قرار گرفته است. در صورت افت بیشتر احتمالاً شاهد رسیدن این شاخص به محدوده تاریخی مربوط به سال ۲۰۱۸ باشیم که این موضوع به معنای شروع یک روند نزولی میان مدت می‌باشد.</p> <p>قیمت دلار از ابتدای سال ۹۹ در یک روند صعودی کوتاه مدت، از محدود ۱۶ هزار تومان شروع به رشد کرد که در پایان تیرماه به محدوده ۲۰،۷۳۹ تومان وارد شد. مجدداً با کمی نوسان و کاهش تا ۲۳،۷۵۰ تومان افزایش پیدا کرد و در حال حاضر در محدوده ۲۷ هزار تومان قرار گرفته است. به اعتقاد کارشناسان در صورت عبور از سقف این کانال و تثبیت بالای آن، احتمال رشد تا اهداف بعدی را به همراه خواهد داشت. بنابراین افرادی که در ابتدای سال ۹۹ اقدام به خرید دلار کرده‌اند تا پایان شهریور ماه بیش از ۷۲ درصد سود کرده‌اند. این موضوع به معنای سود هفتصد و بیست هزار تومانی به ازای خرید یک میلیون تومان دلار در ابتدای سال است.</p>	<p>ارز؛</p>
<p>بازار ارزهای دیجیتال برخلاف سابقه کوتاهی که نسبت به دیگر بازارها دارد، بسیار پر تب و تاب ظاهر شده است. این بازار نوظهور که حداکثر ۱۰ سال از معرفی اولین عضو آن، یعنی بیت کوین می‌گذرد امروزه توانسته جای خود را بین سایر بازارهای مالی باز کند. به لطف امکان استخراج ارزهای دیجیتال در کنار نوسانات قیمتی، این ارزها به مرور در حال تبدیل شدن به یکی از مقاصد سرمایه‌گذاری مردم در اقصی نقاط جهان هستند. این روزها؛ بازار ارز دیجیتال طرفداران و منتقدین بسیاری پیدا کرده است. طرفداران معتقدند که قیمت‌ها باید صدها درصد رشد کنند تا به اهداف قیمتی خود برسند، اما مخالفان عقیده دارند این بازار همین حالا هم بیش از آنچه ارزش داشته، رشد کرده است. با این حال دید مثبت اکثر تحلیلگران و فعالان اقتصادی در دنیا تبدیل به موتور محرک این بازار شده است. به عنوان نمونه و با توجه به پراکندگی زیاد این بازار، اگر شما به عنوان یک سرمایه‌گذار در ابتدای سال ۹۹، سبدی از این رمز ارزها تهیه می‌کردید،</p>	<p>ارز دیجیتال؛</p>

<p>بازدهی این سرمایه گذاری تا پایان شهریور ماه به حدود ۱۵۰ درصد می‌رسد. یعنی به ازای هر یک میلیون تومان سرمایه گذاری سود یک میلیون و پانصد هزار تومانی داشته است.</p>	
<p>برای سرمایه گذاری در مسکن به سرمایه اولیه زیادی نیاز دارید، نقدشوندگی این سرمایه گذاری هم کم است؛ با این وجود مسکن به عنوان یکی از مهم ترین انواع سرمایه گذاری های ایرانیان شناخته می‌شود. این بازار با توجه به متغیرهای جغرافیایی، سیاست‌های شهری و سایر عوامل تأثیرگذار مانند قیمت مصالح، همواره در حال نوسان بوده است. این نوسانات در سال‌های اخیر با توجه به تورم موجود در کشور سرعت گرفته است. یکی از ملاک‌های بررسی وضعیت قیمت مسکن، آمار ارائه شده قیمت مسکن در تهران، توسط بانک مرکزی است. براساس گزارش ماهیانه بانک مرکزی در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۹ قیمت مسکن در شهر تهران حدود ۵۳ درصد افزایش قیمت را تجربه کرده است. این به این معنی است که اگر به فرض هر مترمربع مسکن را یک میلیون خریده باشید الان با فروش آن به ازای هر مترمربع پانصد و سی هزار تومان سود کسب کرده اید. اما آنچه مسلم است سرمایه‌گذاری در مسکن نسبت به گذشته سرمایه اولیه بیشتری نیاز خواهد داشت و با توجه به حجم معاملات، نقدشوندگی سرمایه‌گذاری نیز چندان بالا نخواهد بود. با تمام این گفته‌ها مسکن هنوز هم یکی از گزینه‌های سرمایه‌گذاری برای بسیاری از افراد به شمار می‌رود.</p>	<p>مسکن؛</p>

و کلام آخر اینکه معمولاً به همه سرمایه گذارها پیشنهاد می‌شود که دارایی‌های خودشان را به یک بازار خاص محدود نکنند؛ به اصطلاح تمام تخم مرغ‌ها را در یک سبد نگذارید، چرا که با تنوع بخشیدن به سرمایه گذاری، بهتر می‌توان ریسک را مدیریت کرد. این تقسیم دارایی‌ها که بر اساس میزان ریسک پذیری هر فرد انجام می‌شود، تعیین کننده میزان سود خواهد بود، در نتیجه پیشنهاد می‌کنیم که از افراد با تجربه کمک بگیرید.

به اعتقاد کارشناسان و با توجه به بازدهی بازارها و میزان ریسک آنها؛ بورس همچنان می‌تواند در نیمه دوم سال ۹۹ از بازدهی مناسبی برخوردار باشد و پیش بینی می‌شود بورس در فصل پاییز و زمستان با اتمام روند اصلاحی وارد روند صعودی شود و حجم نقدینگی وارد شده به این بازار و همچنین برنامه دولت برای عرضه اولیه های جدید محرکی برای بازار و رونق آن خواهد بود و همچنان می‌تواند برای سرمایه گذاران جذاب باشد. با توجه به روزهای منفی بورس و اصلاح شاخص در یک ماه گذشته کارشناسان توصیه اکید دارند که افرادی که به تازگی وارد بازار شده‌اند و قصد سرمایه‌گذاری مستقیم در بازار سهام دارند، حتماً از رفتارهای هیجانی دوری کرده و تحلیل و استراتژی را مبنای اقدامات خود در خصوص خرید و فروش سهام قرار دهند. همچنین افرادی که وقت یا علاقه کافی به سرمایه‌گذاری مستقیم در بازار را ندارند، توصیه می‌شود در صندوق‌های سرمایه‌گذاری وارد شوند و یا سرمایه خود را به سبدگردان‌های دارای مجوز بسپارند. چرا که سرمایه‌گذاری در بورس از طریق سبدگردان ریسک سرمایه‌گذاری را به حداقل می‌رساند و با تشکیل سبد متنوع از انواع اوراق بهادار اعم از سهام شرکت‌های ارزنده، اوراق با درآمد ثابت، اوراق مبتنی بر طلا و سایر اوراق کالایی، همراه با بهترین مدیریت اقدام به سرمایه‌گذاری می‌کند.